

Styrdokument

Dokumentets namn:

Strategi för ett samordnat arbete med stadens mötesplatser och fritidsgårdar för barn och unga

Typ av dokument:

Strategi

Beslutad av:

Berörda nämnder

Framtagen av:

Kulturförvaltningen, fritidsförvaltningen och funktionsstödsförvaltningen

Ansvarig chef:

Berörda förvaltningsdirektörer

Reviderad av:

-

Ansvarig för uppföljning/revidering:

Arbetsgrupp bestående av berörda förvaltningar. Fritidsförvaltningen sammankallar första året, därefter roterande schema.

Diarienummer:

FSN-2021-3056

Version:

1.0

Datum för beslut:

2022-02-21

Organisation/område:

Kulturförvaltningen, fritidsförvaltningen och funktionsstödsförvaltningen

Uppföljd:

-

Reviderad:

-

Följs upp:

Vid behov

Strategi för ett samordnat arbete med stadens mötesplatser och fritidsgårdar för barn och unga

Kultur-, fritids- och funktionsstödsnämnderna har i kommunfullmäktiges budget 2021 fått uppdraget att tillsammans ta fram en strategi för arbetet med stadens mötesplatser och fritidsgårdar med ett särskilt fokus på behoven av mötesplatser för barn och unga med funktionsnedsättningar. Syftet är att de berörda nämnderna genom samverkan ska komplettera varandra bättre och utgå från alla barns och ungas rättigheter och behov, med särskilt fokus på barn och unga med funktionsnedsättningar, och därigenom stärka deras rätt till meningsfulla kultur- och fritidsaktiviteter.

Uppdraget faller inom ramen för kommunfullmäktiges mål om att fler Malmöbor, besökare och samhällsaktörer ska uppleva att Malmö stad levererar en god och likvärdig service genom hög tillgänglighet, professionellt bemötande, rätt kompetens samt genom att ligga i framkant i den digitala

utvecklingen. Utöver arbetet med att bidra till kommunfullmäktigemålen har funktionsstödsnämnden och kulturnämnden egna nämndsmål som syftar till att öka tillgången till sociala arenor och aktiviteter, kulturell allemansrätt för stadens barn och unga samt Malmöbors likvärdiga möjligheter till kultur. Fritidsnämnden har inga egna nämndsmål, men lämnar årligen nämndsuppdrag till fritidsförvaltningen som genomsyras av arbetet för en meningsfull fritid för alla med fokus på barn och unga, personer med funktionsnedsättning samt personer över 65 år.

Nämndernas gemensamma målsättning för arbetet är att hitta former för hur barns och ungas önskemål, behov och preferenser kan samlas och vara tillgängliga för respektive berörd nämnd för att säkerställa delaktighet och inflytande samt effektivare användning av stadens resurser. Kunskap om de olika målgrupperna är en av förutsättningarna för att uppnå detta. Det finns idag ett gott kunskapsläge kring barns och ungas fritidsvanor och livsstil i Malmö, genom exempelvis Ung Livsstilsstudien, men samtidigt finns flera kunskapsluckor kring barn och unga med funktionsnedsättning. Till exempel ingår inte särskolorna i Malmö i Ung livsstilsstudien. Samtidigt pekar nationella och regionala studier på att barn och unga med funktionsnedsättning deltar i aktiviteter och besöker mötesplatser i lägre grad än barn och unga utan funktionsnedsättning, varför nämndernas kunskap om denna heterogena grupp behöver öka. Strategin har därför ett särskilt fokus på denna målgrupp.

Idag finns mötesplatser för barn och unga på olika platser i Malmö, till exempel kommunalt drivna verksamheter som fritidsgårdar, allaktivitetshus och bibliotek. Vidare finns föreningar som har verksamhetsavtal med, och ekonomiskt stöd av, Malmö stad för att bedriva verksamhet för barn och unga. Det finns även lagstadgade mötesplatser som beviljas genom bistånd, till exempel kolloverksamhet som riktar sig till barn och unga inom personkrets 1 och 2 (se begreppsbeskrivning). Även icke lagstadgad kolloverksamhet finns med inriktning barn med funktionsnedsättning.

För att säkerställa att alla barn och unga i Malmö kan ta del av dessa mötesplatser och verksamheter, oavsett exempelvis funktionsförmåga, ekonomiska förutsättningar eller geografiskt avstånd, behövs en mer utvecklad samverkan och ett fördjupat samarbete mellan nämnderna än vad som finns i dagsläget. Genom att verksamheterna kompletterar varandra bättre skapas ett helhetstänk som går över berörda nämnders gränser och som säkerställer barns och ungas rättigheter på lång sikt.

Strategin och dess inriktningar kompletteras med en handlingsplan som ska tas fram under 2022. Handlingsplanen ska ange de aktiviteter som planeras att genomföras, exempelvis med kunskapsutbyte, kompetensutveckling och uppföljning av strategins inriktningar. Förvaltningarna tillsätter gemensamt arbetsgrupper som ska bestå av representanter från alla tre förvaltningar. Arbetsgrupperna ska arbeta utifrån framtagna strategi och handlingsplan.

Inriktningar

Strategin utgår från fyra inriktningar. Arbetet inom ramen för inriktningarna och organisation för genomförande ska framgå i handlingsplanen. Arbetet med strategin och handlingsplanen sker i samverkan mellan kulturnämnden, fritidsnämnden och funktionsstödsnämnden och respektive förvaltning. Under arbetets gång kan fler nämnder komma att involveras. Samverkan med idéburen sektor och andra berörda aktörer är centralt i arbetet. Arbetet med strategin och samtliga inriktningar ska utgå från barnets perspektiv, rättigheter och behov.

1. De berörda nämnderna ska bidra till att Malmö blir en mer jämlik stad där alla barn och unga kan ta del av fritids- och kulturutbudet och där tillgången till tillgängliga och attraktiva mötesplatser över hela staden säkras.

Det innebär att de berörda nämnderna ska arbeta för att:

- Barn och unga, särskilt barn och unga med funktionsnedsättning, har kännedom om och ges möjlighet till att besöka, vara delaktiga i och ha inflytande över mötesplatser och fritidsgårdar i hela staden i större utsträckning.
- Mötesplatser och fritidsgårdar erbjuder ett relevant utbud av aktiviteter som svarar mot barns och ungas olika preferenser och behov.
- Mötesplatser och fritidsgårdar finns i barns och ungas närområde över hela staden.
- Undanröja hinder för tillgänglighet på berörda mötesplatser och fritidsgårdar.

Arbetet ska bedrivas genom:

- Kartläggning och analys av kommunens mötesplatser och fritidsgårdar utifrån tillgänglighet, målgrupper som idag inte nås, geografisk planering i staden och barnets perspektiv.

- Att synliggöra och planera för hantering av områden i behov av mötesplatser samt ökad tillgänglighet.

2. De berörda nämnderna ska öka samlokaliseringen av mötesplatser i syfte att nå fler och att effektivisera lokalytor.

Det innebär att de berörda nämnderna ska arbeta för att:

- I planeringsstadiet av nya, och vid utveckling av befintliga, områden i staden undersöka möjligheten för samlokalisering av mötesplatser och fritidsgårdar.
- Lokaler nyttjas i högre grad och på ett mer effektivt sätt.
- Involvera idéburen sektor och andra berörda aktörer i dialog om samlokalisering och synergieffekter.

Arbetet ska bedrivas genom:

- Kartläggning och analys av befintliga och framtida möjligheter för samlokalisering mellan förvaltningar samt mellan förvaltningar och föreningsdrivna mötesplatser.
- Att synliggöra och planera för samlokalisering mellan förvaltningar och civilsamhället.

3. De berörda nämnderna ska ha större kunskap och förståelse om barn och unga samt respektive nämnds uppdrag och verksamheter för att bättre kunna möta barns och ungas olika behov och förutsättningar.

Det innebär att de berörda nämnderna ska arbeta för att:

- Förvaltningarnas verksamheter ska komplettera varandra bättre, att fler barn och unga nås av nämndernas olika utbud samt att parallella insatser minskar.
- Systematisera kunskapsdelning mellan förvaltningarna.
- Kunskap och kompetensutveckling når ut i respektive förvaltning och i berörda verksamheter.
- Möjliggöra kunskapsdelning med föreningar och civilsamhället som når olika målgrupper

Arbetet ska bedrivas genom:

- Att hitta långsiktiga former för systematisk och kontinuerlig kunskapsdelning om mötesplatser och fritidsgårdar, målgrupper och besöksstatistik mellan de berörda nämnderna och med civilsamhället.
- Att anordna relevant kompetensutveckling för berörda verksamheter, medarbetare och chefer för att skapa bättre förutsättningar att möta och nå barn och unga med olika förutsättningar och funktionsförmåga.

4. De berörda nämnderna ska öka barns och ungas delaktighet i och inflytande över mötesplatserna och fritidsgårdarna.

Det innebär att de berörda nämnderna ska arbeta för att:

- Barnrätten och funktionsrätten tillämpas i samtliga inriktningar som beskrivs i denna strategi.
- Arbetssätt och metoder för barns och ungas delaktighet och inflytande gemensamt utvecklas samt används systematiskt och kontinuerligt för att öka barns och ungas delaktighet, inflytande och självbestämmande vad gäller de frågor och beslut som rör dem kopplat till mötesplatser och fritidsgårdar.
- Arbetssätten och metoderna ska vara anpassade för barns och ungas olika förutsättningar, funktionsförmåga och olika sätt att kommunicera.

Arbetet ska bedrivas genom:

- Kartläggning av metoder för delaktighet och inflytande med och för barn och unga.
- Framtagande av plan för ökad delaktighet och ökat inflytande som utgår från barns och ungas egna berättelser och önskemål.
- Aktiv involvering av barn och unga, med särskilda insatser för barn och unga med funktionsnedsättning.
- Aktiv involvering av civilsamhället.

Uppföljning av arbetet inom ramen för strategin

Strategin utgår från de berörda nämndernas ordinarie verksamhet och grunduppdrag. Strategin revideras vid behov, och handlingsplanen följs upp och revideras årligen. Planering och uppföljning i enlighet med handlingsplanen integreras i respektive nämnds ordinarie uppföljningsstruktur, och en gemensam uppföljning görs årligen i respektive nämnds årsanalys.

Bilaga 1: Begreppsbeskrivning

Begrepp	Beskrivning
Barn	Enligt svensk lag alla människor under 18 år.
Unga	Enligt svensk ungdomspolitik alla människor mellan 13 och 25 år.
Målgrupper	Barn och unga i Malmö. Prioriterade målgrupper definieras efter kartläggningsarbetet baserat på analysen om vilka i målgruppen som inte nås idag.
Personkrets enligt LSS	Vissa personer med funktionsnedsättning har rätt till insatser enligt LSS. För att ha rätt till insatser enligt LSS måste personen tillhöra någon av de så kallade personkretsar som definieras i 1 § 1–3 LSS: Personkrets 1: omfattar personer med utvecklingsstörning, autism eller autismsliknande tillstånd. Personkrets 2: omfattar personer med ett betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter en hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller en kroppslig sjukdom. Personkrets 3: omfattar personer med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, förutsatt att de är stora och orsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.
Mötesplats	Kulturförvaltningens mötesplats: Kommunalt driven verksamhet med offentligt rum eller publik yta för barn och unga till exempel Allaktivitetshuset, Arena 305, Sommarscen Malmö och biblioteken. Föreningsdriven mötesplats: Föreningar som har verksamhetsavtal med, och ekonomiskt stöd av, en förvaltning, för att bedriva verksamhet för barn och unga. Grunden för verksamheten är den öppna verksamheten (utan krav på föranmälan). Funktionsstödsförvaltningens mötesplats: På funktionsstödsförvaltningen finns lagstadgade mötesplatser som beviljas genom bistånd. Den mötesplats

Begrepp	Beskrivning
	<p>som finns för barn och unga är Kolloverksamheten som kan erbjudas Malmöbor inom personkrets 1 och 2 som bor hemma och har behov av miljöombyte, rekreation och avlastning. Det finns även en icke lagstadgad kolloverksamhet där barn har möjlighet att anmäla sig till en kolloverksamhet med inriktning barn med funktionsnedsättning.</p>
Fritidsgård	<p>Kommunalt driven verksamhet för barn och unga. Grunden för verksamheten är den öppna verksamheten (utan krav på föranmälan).</p>
Delaktighet	<p>Möjlighet att på ett meningsfullt sätt få delta i aktiviteter, sammanhang, processer och beslut</p>
Inflytande	<p>Möjlighet till reell påverkan på till exempel processer, resultat eller beslut</p>
Funktionsrätt	<p>Funktionsrätt - Varje människa har rätt till att bestämma själv och att ha full delaktighet i livets alla delar. Det grundar sig på mänskliga rättigheter. Denna rätt rymms inom begreppet funktionsrätt, en person med funktionsnedsättnings rätt till självbestämmande och full delaktighet.</p> <p>Funktionsrätt handlar om individens rättigheter i olika samhällssituationer. Alla har rätt till en fungerande vård, en fungerande skola, ett fungerande arbetsliv och så vidare (Begreppet funktionsrätt - Funktionsrätt Sverige (funktionsratt.se))</p>
Barnrätt	<p>Barnets rättigheter utgår från barnkonventionen och handlar om att ta tillvara barns och ungas rättigheter och intressen i samhället. Barnkonventionen fastslår varje barns rättigheter genom 54 artiklar och blev svensk lag 1 januari 2020. Alla barn och unga som befinner sig i Sverige har samma rättigheter utan åtskillnad.</p> <p>Barnkonventionen speglar en barnsyn där barnet ska ses som en egen och fullvärdig individ med självständiga tankar, känslor och åsikter. Barn ska få möjlighet att vara delaktiga och påverka sina liv. Barn är ingen homogen grupp utan har olika förutsättningar och behov, beroende på bland annat personliga egenskaper, kön, ålder, socioekonomiska</p>

Begrepp	Beskrivning
	<p>förhållanden, kulturell och etnisk bakgrund och eventuella funktionsnedsättningar.</p> <p>För att säkerställa ett barnrättsperspektiv ska minst barnkonventionens fyra grundprinciper genomsyra frågor som rör barn och unga.</p>
Tillgänglighet	<p>Tillgänglighet innebär att samhället utformas för att så många som möjligt ska kunna använda och ta del av det. En förutsättning för att många personer med funktionsnedsättning ska kunna vara delaktiga i samhället är tillgänglighet.</p> <p>Tillgänglighet handlar om att kunna ta del av den fysiska miljön och kunna ta sig runt i samhället. Det innebär också att få tillgång till information och kommunikation och att kunna använda produkter, miljöer, program och tjänster (Myndigheten för delaktighet)</p>